



12 ינואר 2025

# מועצה מקומית מבשרת – ציון

## THE LOCAL COUNCIL OF MEVASSERET ZION

### אגף תפעול

#### פרוטוקול ישיבת הועדה לאיכות הסביבה מספר 1/25

הועדה התכנסה ב- 9/1/2025 בשעה 17:00 בחדר הישיבות במתנ"ס מעוז ציון

#### משתתפים:

ד"ר שי בנימין, יו"ר הועדה

מר יהונתן הימן, נציג ציבור ארגון מקומי "פעילי הסביבה מבשרת ציון"

גב' ניצה לוי, (בזום) נציגת ציבור ארגון מקומי "פעילי הסביבה מבשרת ציון"

ד"ר אפרת זלוטקין ריבקין, משקיפה מטעם ארגוני הסביבה הארציים, ארגון מקומי "פעילי הסביבה מבשרת ציון"

גב' רוני ברנוס, נציגת ציבור משקיפה

גב' ליאת נבו, חברת מועצה

**תושבים:** עו"ד שרון אבני, אדרי' רמי ינובסקי, תומר ג., יריב, יעל, קטיה, רותי, ד"ר תמר אחירון, אנה, טלי, אביב, ארי, עו"ד מאיר הלר, ד"ר רון פרומקין, ד"ר יואל סיגל, ז'ניה מוגילבסקי, אייל הרוש, אילן מנס, עינת אשכנזי.

#### דברי פתיחה:

**שי:** הועדה לאיכות הסביבה היא ועדה סטטוטורית, כל רשות מקומית מחויבת להקים ועדה לאיכות הסביבה. הועדה אמונה על "פיתוח ושימוש בני-קיימא של הסביבה ושימוש מושכל במשאבניה". פרט ליו"ר חברים בוועדה עוד שלושה חברי מועצה, שני נציגי ציבור ומספר משקיפים (ללא זכות הצבעה) מטעם הציבור. מוזמנים לישיבות גם נציג המשרד לאיכות הסביבה ובעלי תפקידים במועצה. אצלנו במבשרת ציון דיוני הועדה פתוחים לתושבים. הישיבה הזאת זומנה בהתראה קצרה יחסית (אך עדיין במסגרת הנדרשת על פי החוק). ראש המועצה והמהנדסת הוזמנו לישיבה ולא הגיעו.

הישיבה היא ישיבת חרום שמטרתה לדון בעבודות שמתקדמות בשביל סובב מבשרת ציון במקטע שבין רח' ביל"ו לבי"ס הדרור. סירת היום בשביל, וכפי שניתן לראות בתמונה (שצולמה מספר שעות לפני התכנסות הועדה, בכניסה לשביל מאזור בי"ס הדרור) העבודות בשביל מתקדמות מאד, השביל עצמו "מקורצף" כולו והחלה הנחת אבני שפה בצידי השביל. אבני השפה תוחמות את כל רוחב השביל.

#### דיון:

**רמי:** אדריכל ומנהל פרויקטים הנדסיים. המועצה לקחה שביל טבעי וברגל גסה הופכת אותו למדרכה עירונית. ראש המועצה מצפצף על התושבים. לא בוצעו סקרים שהמועצה מחויבת לעשות לפני עבודות כאלו. קק"ל בעצה אחת עם ראש המועצה החליטו להפוך פנינת טבע לסביבה עירונית מכוערת. כשבכל המדינה מבינים שהשטחים הפתוחים הולכים ואוזלים, אצלנו פולשים לשטח פתוח שמשמש את התושבים ליציאה לטבע ומחריבים אותו.



# מועצה מקומית מבשרת – ציון

THE LOCAL COUNCIL OF MEVASSERET ZION

## אגף תפעול

מאוכזב מאד מקק"ל שהורסים את היער נגד רצון התושבים. ההליך שבוצע ב 2019 איננו שיתוף ציבור אלא רק יידוע של הציבור. אני מצפה שהעבודות יופסקו לאלתר והמצב יוחזר לקדמותו.

**ארי:** פגשתי בשטח צוות של קק"ל שבוחן את האפשרות לחבר את השביל אל השביל החדש שנוצר כתוצאה מהעבודות של חברת "מקורות" (שכבר הושלמו ברובן) להנחת צינור מים שמגיע עד למגדל המים שביד אסא. אנחנו צריכים ליצור אזיקים שימנעו את המשך ההרס בשאר התוואי של השביל.

**מאיר:** מעדכן על ההליכים המשפטיים שבוצעו עד כה. המועצה שלחה לתושבים הודעה על ביצוע העבודות במאי 2023. התארגנו והקמנו מטה שיפעל נגד סלילת השביל. גילינו שאין היתר בניה ופנינו בעתירה לבימ"ש ולוועדה המרחבית "הראל". הועדה הודתה שאכן אין היתר בניה, והמועצה וקק"ל הודיעו שלא יתחילו בעבודות. קק"ל הודיעה לבית המשפט שהמועצה היא שאחראית על הוצאת ההיתר, ואכן כשיצא היתר בהמשך הוא היה חתום על ידי מנכ"ל המועצה. לאורך כל התהליך בקשנו מספר פעמים להיפגש עם ראש המועצה והוא סרב לקיים איתנו פגישה. ראש המועצה טוען שקק"ל הם שמתעקשים על שימוש באספלט, וקק"ל טוענים שהדרישה לאספלט באה מראש המועצה. בהמשך, תוך זמן קצר יחסית, יצא היתר לעבודות, אולם לא בוצעו סקרים או בדיקות סביבתיות לפני הוצאתו. זאת למרות שתוכנית המתאר הכוללנית למבשרת ציון מתייחסת לשביל באופן פרטני (בסוף פרק 5 בתקנון התכנית) ומגדירה שתוכן תכנית מפורטת ספציפית לשביל. ההיתר יצא מכוח תכנית ישנה (מי/994) שמכסה רק חלק מהשביל ומשאירה מובלעת מחוץ לתוכנית, בה עובר השביל. הגשנו ערר לוועדה לתכנון ובניה בטענה שההיתר פגום כי התוכנית מכוחה הוא הוצא לא מכסה את כל תוואי השביל. הועדה המליצה שלא להתעקש על סלילת השביל באזורים שמחוץ לתוכנית, ולעשות תכנון כולל לכל התוואי. התוכנית לשביל הובאה בפני הועדה לאיכות הסביבה ב 2019. המהנדסת דאז ציינה [מצורף הפרוטוקול] שיש בתוכנית "נקודות נוספות לדיון/החלטה: תאורה (גם בהקשר של זיהום אור), השפעה על בע"ח, שיפועים, מצע (סלול/כבוש), הנגשה, תחזוקה, ריהוט (ספסלים, מצפורים וכד').". כמו כן ביקש יו"ר הועדה לקיים הליך שיתוף ציבור משמעותי. מאז לא הובאה התוכנית שוב אל שולחן הועדה. למרות טענות ראש המועצה בישיבת המליאה האחרונה, הפרויקט כולו לא הובא מעולם לאישור מליאת המועצה. זאת למרות שהמועצה חתמה על הסכמים עם רמ"י ועם קק"ל שיש להם משמעויות כספיות לגבי תחזוקת השביל במשך השנים שלאחר סיום העבודות, זה משהו שהמליאה צריכה לאשר אך לא נעשה. העתירה עוסקת גם בעובדה שראש המועצה מסרב להיפגש עם התושבים ולשתף אותם בתכנון. כמו כן מצביעה העתירה על העובדה שתוכנית מי/994 שמכוחה הוצא היתר מגדירה (בסעיף 6.5 הוראות כלליות) שגימור דרכים בתחום התוכנית יאפשר חלחול נגר עילי, ואספלט לא למאפשר חלחול. העתירה עדיין תלויה ועומדת, ועדיין יש טענות שצריכות להתברר. יש מעל 40 עותרים ועצומה בנושא עם כ 400 חתימות. קק"ל והמועצה מבצעים מחטף. נקבע מועד להגשת תשובות (סוף חודש זה) אבל לא נקבע עדיין מועד לדיון. אנחנו דורשים עצירת הביצוע, השבת המצב לקדמותו. אנחנו דורשים שהאחראים על החריגות מהחוק יהיו אחראים למעשיהם.



# מועצה מקומית מבשרת – ציון

THE LOCAL COUNCIL OF MEVASSERET ZION

## אגף תפעול

**יהונתן:** מודה לתושבים וביניהם לאנשי המקצוע שהגיעו לדיון בוועדה ומוכנים להירתם לנושא ולתרום מניסיונם הרב. מצביע על העובדה שקק"ל ונציגי המועצה לא נמצאים בחדר, זהו דיון "במעמד צד אחד". ארגון "פעילי סביבה מבשרת ציון" כבר ביקש בעבר בוועדה זו לקיים דיון ציבורי בנושא.

**אילן:** בישיבת המליאה האחרונה שאלתי את חברי המליאה אם מישהו מהם ראה הדמיות של התוכנית, ולא קבלתי תשובה מאף אחד. מצפה מהוועדה לאיכות הסביבה לעצור את התוכנית.

**יואל:** מומחה לפיתוח קהילתי, מנהל פרויקטים ויועץ לרשויות מקומיות בתחום הקהילתי אורבני. יש לי ניסיון רב בעבודה עם המועצה המקומית מבשרת ציון ועם ועדת "הראל". באופן עקרוני, בהליכי התכנון בארץ נעשה שיתוף ציבור רק בשלב ההתנגדויות. הוועדה הזאת היא ועדה סטטוטורית ובסמכותה לדרוש מהמועצה לקיים במסגרת הוועדה דיון מעמיק בתוכנית. הוועדה היא הפלטפורמה לדיון הציבורי. כמו כן יש לדרוש מהמועצה לתקן ליקויים שהיו בהליך התכנון. המונח שמחליף את המונח "שיתוף ציבור" הוא "מעורבות פעילה של בעלי עניין".

**רון:** אקולוג. בחנתי את התוכנית של כל השביל ונחרדתי. אנחנו באזור הררי עם שיפועים, אזור עשיר בערכי טבע, מאות מיני צמחים, חלקם בסכנת הכחדה, וכולם לצידי השביל ואפילו על השביל עצמו. חלק מהתכנון של השביל כולל פיתולים באזורים תלולים שאינם מופרים. באזורים כאלו, ביצוע השביל לפי התיכנון יאלץ חציבה ברוחב של עשרה מטרים ויותר. לפני שנים כבר התרעתי שיש לעשות סקר אקולוגי בשביל. כיום אני מבצע סקר עבור המועצה לאורך השביל, ביצוע הסקר ייקח כשנה, על מנת לסקור בכל העונות. את הסקר מממנת קרן שטחים פתוחים, שהתנתה מימון עתידי של ביצוע מקטעים נוספים בשביל בביצוע סקר זה. מהסקר שאני עושה הוחרגו שטחים בניהול קק"ל, שזה כולל המקטע עליו עובדים היום וקטע השביל שצמוד לשכונה ג' ולעין המבשר. כלומר העבודות על המקטע שנסלל בימים אלו הן ללא סקר. בהדמיות שהופצו מופיעים גם עמודי תאורה. אמנם המהנדסת הודיעה שלא תהיה תאורה בשביל, אבל ההדמיות עדיין כוללות תאורה. לתאורה יש השפעות שליליות ידועות על הטבע ועל בריאות הציבור. בשיחה עם מנהל מחוז ירושלים ברשות הטבע והגנים נאמר לי שהמועצה פנתה לרטי"ג וביקשה אישור לבצע את השביל בשטחים שבהם השביל עובר והם בניהול רטי"ג, אבל רטי"ג סרבו לתת אישור. זה אומר שהשביל לא מתוכנן כרגע לביצוע לכל אורכו.

**תמר:** אקולוגית. הצעתי את עזרתי כאקולוגית בתכנון השביל כבר ב-2019, אבל מעולם לא חזרו אלי. יש לבדוק אם היעוד המקורי של השביל הוא אכן לאופניים. גם אם כן, אז רוחב השביל לא צריך להיות 4 מטרים. השביל המתוכנן צריך להיות צמוד דופן, אך זה לא המצב לכל אורכו. זרימה של מים בעתיד תגרום לנזקים בשולי השביל. בנוגע לנגישות – בעבר דובר על רמפות תצפית ועל הסדרות נקודתיות בלבד, לא על הנגשה של השביל לכל אורכו. יש לאורך השביל הקיים וגם המתוכנן אזורים עם שיפועים חריגים, שגם אם תבוצע סלילה הם לא יהיו מונגשים לכיסאות גלגלים.



# מועצה מקומית מבשרת – ציון

## THE LOCAL COUNCIL OF MEVASSERET ZION

### אגף תפעול

**יהונתן:** אני מבין שאתם מבקשים שהועדה צריכה לקבל החלטה להמליץ למועצה לעצור את העבודות לאלתר ולערב את התושבים בהליך התכנון.

**שי:** ב 20 באוקטובר ניהלתי שיחה טלפונית ארוכה עם ענת גולד, מנהלת מרחב מרכז בק"ל. לקראת סיום השיחה הסכימה מנהלת המרחב לבצע הליך "אסיפת אזרחים" לגבי השביל, אך רק בתנאי שהמועצה היא זו שתבקש מקק"ל לבצע את התהליך. מיד אחרי סיום השיחה דיברתי גם עם ראש המועצה והוא הביע את הסכמתו לקיים דיון בנושא עם קק"ל, בתנאי שיקבל אישור מהייעוץ המשפטי של המועצה ושל קק"ל לקיים פגישה כזאת. כרגע ראש המועצה וקק"ל מסרבים לעמוד בהתחייבותם לקדם את נושא "אסיפת אזרחים".

#### החלטה:

1. הועדה לאיכות הסביבה מתנגדת לביצוע העבודות במתכונת בה הן מתקיימות כיום בשביל סובב מבשרת ציון, ודורשת מהמועצה, קק"ל, וכל המעורבים בביצוע עבודות אלו להקפיד לאלתר את ביצוען ולהחזיר ככל הניתן את המצב לקדמותו.
2. בפני הועדה הועלו טענות כי העבודות מבוצעות בטרם ניתנו מלוא האישורים הנדרשים לביצוען, בכלל זה העדר החלטות ואישורים נדרשים של מליאת המועצה. הועדה דורשת שהעבודות יעצרו גם מטעמים אלו כשלעצמם, עד לבירור טענות אלו.
3. הועדה דורשת את קיומו והשלמתו של הליך דיון ציבורי בתוכניות, בשקיפות מלאה, תוך הבטחה של מעורבות אמיתית ומלאה של תושבי הישוב בגיבוש התוכניות. במסגרת הליך זה יבדקו בין השאר הנושאים המקצועיים שהועלו בדיון בוועדה ב 2019 ע"י מהנדסת המועצה דאז: תאורה, השפעה על בע"ח, שיפועים, מצע (סלול או דרוך), הנגשה, תחזוקה, ריהוט. בהמשך לדיון הציבורי טובא התוכנית לאישור הועדה לאיכות הסביבה.

התקבל פה אחד על ידי חברי הועדה הנוכחים בעלי זכות הצבעה

**רשם: שי בנימין**

